

FÖRORD

Välkommen till ett nytt nummer av *Folkmålsstudier*! I arbetet med detta nummer, nummer 60 i ordningen, har vi varit tre redaktörer som har hanterat manusen. Martina Huhtamäki är tidskriftens nya redaktör. Arbetet mellan redaktörerna har fördelats så att Jannika Lassus har tagit över som ny huvudredaktör med det administrativa ansvaret, men alla tre redaktörer arbetar fortsättningsvis med att läsa och redigera texterna. Caroline Sandström fortsätter som redaktör och Daniela Piipponen som redaktionssekreterare.

Redaktionsrådet för *Folkmålsstudier* är en stor tillgång för redaktionen. Under några distansträffar har vi fått goda synpunkter på tidskriftens innehåll, struktur och utseende. Tydligare rubriker för de olika sektionerna med olika slags innehåll har efterlysts och vi har nu infört sådana både i den tryckta tidskriften och på webben (<https://journal.fi/folkmalsstudier/index>). Vidare har vi infört en ny kategori med bidrag som vi gärna publicerar men där bidragen inte genomgår en s.k. dubbelblind granskningsprocess. I denna kategori, som vi likt tidskriften *Språk och stil* har benämnt Smärre bidrag, kan vi framöver publicera mindre pilotstudier, kortare översikter eller inlägg i en pågående vetenskaplig diskussion. Vi är glada över att denna sektion kan inledas med artikeln *Sydösterbottnisk negering* av Ann-Marie Ivars.

Kategorierna *Lectio praecursoria* och *Recensioner* finns också kvar och liksom Smärre bidrag är dessa texter lästa och kommenterade endast av redaktionen. Vi välkomnar alla som disputerat i Finland inom ämnet nordiska språk, nordisk filologi eller ett motsvarande ämne med relevans för svenska språket att sända in sin *lectio*, dvs. det inledande anförandet vid doktorsdisputationen. I detta nummer har vi två *lectio praecursoria*: både Laura Leden och Heidi Poutanen disputerade vid Helsingfors universitet. Vi välkomnar också recensioner av aktuella verk med relevans för språkforskningen i Finland. I detta nummer har Minna Levälähti recenserat boken *Uttalsinläring med fokus på svenska* av Maria Kautonen & Mikko Kuronen.

Det viktigaste innehållet i tidskriften är våra referentgranskade vetenskapliga artiklar. Vi är tacksamma för varje forskare som väljer att skicka in sitt bidrag till *Folkmålsstudier*. Vi önskar att bidragen i första hand sänds in via vår sida i tidskriftstjänsten *journal.fi* (<https://journal.fi/folkmalsstudier/about/submissions>). Detta önskemål beror på att vi genom att använda tidskriftstjänsten kan visa att den redaktionella processen uppfyller kraven för vetenskapligt granskade tidskrifter. För att sända in ett bidrag via tjänsten krävs ett kostnadsfritt användarkonto (<https://journal.fi/folkmalsstudier/user/register>).

I och med den nya sammansättningen av redaktionen har vi försökt se över och tydliggöra våra arbetsprocesser. Vi strävar efter att alla manus läses av

alla tre redaktörer innan beslut om extern granskning fattas. I vissa fall sänds manusen åter med redaktionens kommentarer och ändringsförslag, i andra fall går artikeln direkt vidare till granskning. Som tidigare läses alla referentgranskade artiklar av två externa granskare enligt så kallat dubbelblint förfarande, dvs. både granskarna och artikelförfattaren verkar anonymt. Vi tackar alla som har ställt upp som granskare i detta nummer. Ett välskrivet utlåtande och kommentarer i manuset är avgörande för att artikelförfattarna ska kunna presentera forskningsresultaten på ett så bra sätt som möjligt och nå fram till så många läsare som möjligt.

I detta nummer har vi glädjen att publicera sex vetenskapliga artiklar som har genomgått granskningsförfarande enligt principen om dubbelblind granskning. Artiklarna anknyter tematiskt, teoretiskt och metodologiskt till etablerad äldre och nyare forskning inom nordistiken i Finland. Tre artiklar kan sägas ha en språkhistorisk vinkling, två behandlar språkinläring hos finskspråkiga inlärare av svenska och en undersöker samtalspråk.

Saara Haapamäki behandlar det språkliga landskapet i Åbo och hur den språkliga rollfördelningen ser ut. Undersökningen görs utifrån fotografier tagna i början av 1900-talet och i vår egen tid. Svenskan syns mer på fotografierna från början av 1900-talet, medan engelskan är mycket synlig i skyltarna från vår egen tid. Det språkliga landskapet återspeglar inte längre andelen talare av ett språk i staden utan valet görs på andra grunder.

Minna Sandelin studerar topikaliserings av rums- och tidsadverbial i äldre fornsvenskt lagspråk med Upplandslagen som material. I fråga om språk, stil och struktur har Upplandslagen varit en förebild för andra svenska medeltidslagar. Topikaliseringen studeras ur två perspektiv: topikaliserings som ett texttypiskt drag och topikaliserings med informationsstrukturell funktion. Sandelin diskuterar förklaringar till topikaliserings och visar att det i de fornsvenska lagtexterna finns tydliga samband mellan texttypiska drag och informationsstrukturella funktioner.

Anders Stendahl åtar sig en granskning av texter från Kungliga akademiska boktryckeriet i Åbo (Akademitryckeriet). Han undersöker hur dessa tryckta texter förhöll sig till 1700-talets standardiseringsprocess och 1801 års norm – och vad detta säger om kontakterna mellan Stockholm och Åbo. De undersökta texterna uppvisar en standardiserad ortografi och följer det allmänsvenska mönstret vilket tyder på täta kontakter mellan Stockholm och Åbo.

Tomas Lehecka, Miranda Ekholm, Frida Håkans, Emma Kortelainen, Johanna Lundström, Mateusz Tymięski och Jessica Österberg granskar genom multivariata analyser andraspråksinlärares behärskning av svenskans verbböjning. Materialet utgörs av enkätsvar av finska gymnasieelever och författarna granskar hur lätta eller svåra verbens böjningsparadigm är för

finskspråkiga svenskinlärare. Både inomspråkliga och utomspråkliga variabler beaktas och det visar sig att de har en stor inverkan på de undersökta preteritumformerna.

Mari Mäkilä undersöker syntaktisk komplexitet i muntlig och skriftlig svenska på två olika färdighetsnivåer. Hon finner att det på den lägre färdighetsnivån finns skillnader i syntaktisk komplexitet mellan muntlig och skriftlig produktion så att den skriftliga produktionen är mer komplex gällande de flesta måtten. Däremot finns det inte några statistiskt signifikanta skillnader mellan muntlig och skriftlig svenska på den högre färdighetsnivån.

Eveliina Tolvanen studerar konstruktionen *jag skulle säga* och dess grammatiska och sekventiella egenskaper i svenskt samtalsspråk. Undersökningen visar att konstruktionen är rätt ovanlig i samtalsspråk, men lite vanligare i Finland än i Sverige. Tolvanen framhåller att *jag skulle säga* ofta föranleds av något tidigare i samtalet och är nära kopplat till talarens epistemiska positionering.

Inom redaktionen har vi haft stort utbyte av att få läsa artiklarna och de nya forskningsrönen. Vår förhoppning är att våra prenumeranter och andra läsare också ska finna innehållet i nummer 60 av *Folkmålsstudier* givande.

Helsingfors i juni 2022

Martina Huhtamäki Jannika Lassus Caroline Sandström